

«سرآمد» تحلیل می کند؛

فرهنگ و گردشگری قشم تشنه «تدبیر فوری»

چرا اصلاح به هنگام معاونت گردشگری منطقه آزاد قشم یک ضرورت جدی است؟

سنگ گسره جزایر - امید دریایی - ۲۸ دی ماه ۱۴۰۴
روزی معنادار برای قشموندان و جامعه محلی بزرگترین جزیره خلیج فارس بود؛ ماه‌ها طومار نویسی، مذاکره با دولتمردان و مطالبه‌گری فعالان بزرگترین جزیره خلیج فارس برای تغییر راس هرم مدیریتی سازمان منطقه آزاد، سرانجام به ثمر نشست و با شنیده شدن صدای مردم از سوی حاکمیت و دولت چهاردهم، تعیین تکلیف مدیرعامل منطقه آزاد قشم سرانجام به نتیجه رسید. به گزارش اقتصاد سرآمد، از بین تمامی گزینه‌های مطرح استانی و ملی برای تصدی این کرسی سرنوشت ساز، «محمد رضا کلایی» با سابقه شهرداری در دومین کلانشهر بزرگ ایران یعنی مشهد و همچنین مدیریت منطقه ویژه اقتصادی سرخس در استان خراسان، جایگزین «عادل پیغامی» در منطقه آزاد قشم شد.

بدین ترتیب، ۳۳ ماه دوران پرفراز و فرود پیغامی به پایان رسید؛ دوره‌ای که نیمی از آن، با حاشیه‌های بسیار به ویژه در حوزه تعامل با جامعه محلی و رسانه‌ها و همچنین «مسأله‌دار شدن» بسیاری از رخدادهای فرهنگی و گردشگری این جزیره همراه بود. هم اکنون که تا آغاز سال جدید کمتر از ۵۰ روز باقی است، «زمان طلایی» برای تیم مدیریتی جدید سازمان منطقه آزاد به سرعت در حال اتمام است.

شمارش معکوس برای اوج گرفتن سفرها

شمارش معکوس برای آغاز فصل اوج سفرها (پیک تعطیلات بهمن ماه و ایام نوروز) و شروع ماه مبارک رمضان به عنوان یکی از سنت‌های فرهنگی مهم مردمان باایمان و دیندار جزیره در حالی آغاز شده که مسکاندار جدید سازمان منطقه آزاد میراث دار وضعیتی ناسامان و ناکارآمد از عملکرد سه ساله اخیر شده است؛ متأسفانه در حوزه فعالیت‌های گردشگری، فرهنگی و اجتماعی، خروجی اقدامات صورت گرفته چیزی جز رکود، سقوط سرمایه

اجتماعی، پروژه‌های قفل شده و انباشت نارضایتی عمومی در میان قشموندان و سرمایه‌گذاران نبوده است. امروز پرسش اساسی نخبگان، فعالان اقتصادی و جامعه محلی قشم، این است: آیا «ادریس راموز» معاون فرهنگی و گردشگری این سازمان با کارنامه‌ای پر از پرونده‌های «تعارض منافع با جامعه محلی» و در عین حال هزاران ادعای توخالی برای پیاده کردن «توسعه بوم‌مبنا» یا شعار «جزیره جهانی قشم»، همچنان باید بر مسند قدرت باقی بماند؟ یا اینکه با تغییر این چهره رانته و سوغلی مکتب فکری عادل پیغامی - مدیرعامل پیشین - شاهد پایان دوره ای ۳۳ ماهه خواهیم بود که برای قشموندان و جامعه محلی، «تقریباً هیچ» دستاورد ملموسی در حوزه توسعه زیرساخت‌های گردشگری و فرهنگی بزرگترین جزیره خلیج فارس به دنبال نداشته است!

یک میراث رکود و پروژه‌های ویتروینی

عملکرد معاونت فرهنگی، اجتماعی و گردشگری در سه سال اخیر، بیش از آنکه بر پایه استراتژی‌های توسعه‌محور باشد، بر مدار «ماجراجویی‌های رسانه‌ای»، «برنامه‌های بی‌حاصل» و «رویدادهای نمایشی» چرخیده است. پروژه‌هایی که باید شریان‌های حیاتی اقتصاد جزیره - از جمله صنعت گردشگری - را تقویت می‌کردند، امروز به نمادهای هدر دادن بیت المال، فرسودگی سرمایه اجتماعی و بی‌تدبیری مدیریتی، تبدیل شده‌اند. عدم تجربه کافی تدریس راموز و ناتوانی اجرایی او برای فعال‌سازی واقعی ظرفیت‌های بالقوه قشم در حوزه‌های فرهنگی و گردشگری، نه تنها فرصت‌های تقویت اعتماد عمومی، جذب سرمایه‌گذاران حوزه گردشگری و اشتغال‌زایی را سوزانده، بلکه میسران اعتماد بخش خصوصی به کارکردهای سازمان منطقه آزاد قشم، را به پایین‌ترین سطح ممکن رسانده است.

دو شکاف عمیق با بدنه سازمانی و نخبگان جامعه محلی

حکمرانی مدبرانه و هوشمندانه در جزیره‌ای با غنای فرهنگی و تمدنی همچون قشم، نیازمند تعامل سازنده با جامعه محلی، احترام به نخبگان فرهنگی، تکریم کنشگران اجتماعی و تقویت جامعه رسانه‌ای این جزیره است. اما آنچه در دوره سه ساله اخیر شاهد بوده‌ایم، نوعی «خودمرکزی‌مدیریتی» و بی‌اعتنایی به سنت‌های روادارانه و الگوهای هم‌زیستی در جامعه قشموندان بوده است. این رویکرد سلیقه‌ای و حذفی در قبال سرمایه‌های انسانی جزیره و عدم احترام به شخصیت‌های رنگوران و بی‌توجهی به انتقادات کنشگران رسانه‌ای، ریسک بزرگی را متوجه انسجام فرهنگی و اجتماعی قشم کرده است.

این وضعیت شهر آشوب و نگران‌کننده می‌تواند در آستانه مناسبت‌های مذهبی و ملی پیش‌رو همچون ماه رمضان [به عنوان بهار معنویت و فرصت هم‌پیوندی اهل تسنن و تشیع زیر سقف وحدت آفرین اسلام] و عید نوروز [که نه تنها بهار گردشگری جزیره قشم برای بلکه ویتترین اقتصاد محلی این منطقه است]، به ناهماهنگی‌های جدی میان شبکه ذینفعان و خدشه‌دار شدن وجهه فرهنگی و برند گردشگری قشم منجر شود.

سه سرمایه‌های انسانی درون سازمانی؛ فرصتی که نادیده گرفته می‌شود

در میانه این بحران ناکارآمدی و نارضایتی عمومی، بهره‌مندی از ظرفیت داخل جزیره قشم برای سکانداری معاونت فرهنگی و اجتماعی سازمان منطقه آزاد قشم، حجت را بر همگان تمام می‌کند؛ به ویژه شخصیت‌ها و چهره‌هایی برآمده از بدنه تخصصی سازمان منطقه آزاد که دارای شناخت دقیق از اتمسفر فرهنگی و اجتماعی جزیره قشم هستند. به عنوان مثال بهره‌گیری از ظرفیت‌های نخبگان بومی استان هرمزگان که

اتفاقا یکی از آنها عضو هیات مدیره سازمان منطقه آزاد است. از سوی دیگر، امکان انتخاب یک از گزینه‌های صاحب

صلاحیت از میان چهره‌های خوشنام داخل جزیره برای تصدی معاونت فرهنگی گردشگری، نه تنها یک جابه‌جایی ساده مدیریتی، بلکه یک راهبرد راهگشا و «فرمان فوری» برای بازگشت به عقلانیت و تخصص‌گرایی است. قطعاً هر شبانه روز ادامه حضور معاون فعلی [ادریس راموز]، این پیام تلخ را به افکار عمومی جزیره قشم مخابره می‌کند که سازمان منطقه آزاد هنوز اسیر ملاحظات پشت‌پرده و لابی‌های سیاسی گذشته است و اراده‌ای واقعی برای تغییر در وضعیت ناسامان فعلی، وجود ندارد.

چهار آزمون سخت کلایی: اصلاح یا انفعال؟

مدیرعامل جدید سازمان منطقه آزاد قشم، اکنون در برابر یک دوگانه سرنوشت‌ساز قرار دارد. کلایی باید بداند که «صبر استراتژیک» در برابر مدیران ناکارآمد، در نهایت به عنوان یک خطای راهبردی به پای او نوشته خواهد شد. تعلل در جراحی این معاونت بسیار کلیدی و هویت‌ساز برای جزیره، یعنی پذیرش مسئولیت شکست احتمالی در اقتصاد گردشگری تعطیلات نوروزی پیش‌رو و فرسایش بیشتر سرمایه اجتماعی

آغاز عملیات اجرایی و بهره‌برداری از ۴۳ پروژه زیربنایی برق اصفهان به ارزش ۵۲ هزار میلیارد تومان

مدیرعامل شرکت برق منطقه‌ای اصفهان از بهره‌برداری ۲۴ پروژه زیربنایی با هزینه ۵ هزار میلیارد تومان و آغاز عملیات اجرایی ۱۰ پروژه جدید به اعتبار ۲۰ هزار میلیارد تومان هم‌زمان با چهل و هفتمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی خبر داد.

مهندس سعید محسنی در این خصوص گفت: این طرح‌ها با هدف کاهش تلفات، افزایش قابلیت اطمینان شبکه و بهبود سطح ولتاژ اجرا می‌شوند.

وی افزود: در ایام مبارک فجر، عملیات اجرایی ۱۰ پروژه جدید آغاز می‌شود که از جمله آن‌ها، احداث خط ۴۰۰ کیلوولت هافت - کاشان - جوادآباد تهران است که یکی از مسیرهای اصلی تبادل انرژی در منطقه محسوب می‌شود. محسنی ادامه داد: وزارت نیرو هزینه اجرای این پروژه بزرگ را تأمین خواهد کرد و مسئولیت اجرای آن بر عهده شرکت برق منطقه‌ای اصفهان است.

وی با تأکید بر ایام وظیفه این شرکت در ایجاد و توسعه زیرساخت‌های شبکه برق استان‌های اصفهان و چهارمحال و بختیاری، گفت: شرکت برق منطقه‌ای اصفهان با ایجاد پست‌ها و خطوط انتقال، برق تولیدی نیروگاه‌های این

دو استان را به شرکت‌های توزیع برق تحویل می‌دهد.

مدیرعامل شرکت برق منطقه‌ای اصفهان همچنین به ظرفیت بالای تولید انرژی خورشیدی در استان اشاره کرد و افزود: تا کنون ۳۷۰ مگاوات نیروگاه خورشیدی در استان ساخته شده و پیش‌بینی می‌شود تا سه سال آینده حدود ۵۳۰۰ مگاوات نیروگاه خورشیدی دیگر احداث شود تا بخشی از ناترازی موجود در تأمین انرژی جبران گردد. وی درباره نیروگاه‌های در حال ساخت نیز گفت: نیروگاه ۶۰۰ مگاواتی فولاد مبارکه و نیروگاه ۱۱۰ مگاواتی اردستان از بزرگ‌ترین پروژه‌های خورشیدی استان هستند که تاکنون ۱۲۰ مگاوات از ظرفیت فولاد مبارکه وارد مدار شده و تا خرداد ماه سال آینده ۱۲۰ مگاوات دیگر نیز به مدار خواهد آمد.

محسنی اضافه کرد: در فصل تابستان به دلیل افزایش تقاضا، تأمین کامل برق مصرفی دشوار است، اما در فصل زمستان محدودیت‌ها بیشتر به دلیل کمبود سوخت است. اگر گاز یا گازوئیل مورد نیاز در نیروگاه‌های حرارتی

آمارها، حدود ۴۰ درصد مصرف برق در تابستان مربوط به سیستم‌های سرمایشی و ۷۰ درصد مصرف انرژی در زمستان به گرمایش اختصاص دارد.

معاون طرح و توسعه شرکت برق منطقه‌ای اصفهان سید محمد رضا نوحی در نشست خبری اظهار کرد: شرکت برق منطقه‌ای اصفهان در سال جاری در مجموع ۳۴ پروژه مهم در دست اجرا و بهره‌برداری دارد که از این تعداد، ۲۴ پروژه حیاتی و ضروری از دهه فجر تا پایان سال به بهره‌برداری کامل می‌رسد.

به گفته معاون طرح و توسعه شرکت برق منطقه‌ای اصفهان، اهداف اصلی این طرح‌ها شامل رفع ضعف ولتاژ در مرکز شهر اصفهان، تأمین برق پایدار صنایع بزرگ مانند فولاد مبارکه، افزایش قابلیت اطمینان شبکه و کاهش تلفات و عبور موفق از اوج بار تابستان ۱۴۰۵ است.

نوحی با اشاره به اینکه تونل کابلی ۲۳۰ کیلوولت صفه به طالقانی در مرکز شهر اصفهان ابر پروژه‌ای است که فاز اول آن بهره‌برداری شده، افزود: فاز دوم با پیشرفت بالا در حال اجراست. تجهیزات فاز دوم خریداری و مناقصه در مرحله نهایی است. این طرح برای تأمین برق مطمئن مرکز شهر حیاتی است.

وی با بیان اینکه افزایش ظرفیت خطوط ۶۳ کیلوولت خطوط منتظری - گلدیس، جهادآباد، گلشهر، آبشار - اجلاس سران و غیره با تعویض هادی و افزایش ظرفیت تا حدود ۶۰ درصد در حال اجرا است، اضافه کرد: بسیاری از این پروژه‌ها با پیشرفت ۹۰ تا ۱۰۰ درصد در آستانه تکمیل قرار دارند.

معاون طرح و توسعه شرکت برق منطقه‌ای اصفهان ادامه داد: خط ۴۰۰ کیلوولت اصفهان - تهران، پروژه کلان ملی است که حدود ۱۵ درصد پیشرفت فیزیکی دارد و با سرمایه‌گذاری بیش از ۱۲ هزار میلیارد تومان برای دو سال آینده تکمیل خواهد شد. نوحی با اشاره به اینکه پیشرفت فیزیکی پست ۶۳/۲۳۰ کیلوولت فولاد مبارکه و اتصال خطوط مرتبط بین ۳۰ تا ۹۰ درصد است، خاطر نشان کرد: پروژه‌های نیروگاه کاشان و پست‌های مرتبط حدود ۴۲ درصد پیشرفت دارد و هدف ما تکمیل این طرح تا پایان سال است.

وی تأکید کرد: اعتبار مصوب طرح‌های ضروری حدود یک هزار و ۲۰۰ تا یک هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان است اما نیاز واقعی بیش از یک هزار و ۹۸۰ میلیارد تومان وجود دارد. با تخصیص‌های ماهانه و پیگیری نقدینگی، پروژه‌ها با سرعت پیش می‌روند.

تأمین شود، هیچ محدودیتی در تولید برق در زمستان نخواهیم داشت. مدیرعامل شرکت برق منطقه‌ای اصفهان همچنین بر اهمیت صرفه‌جویی در مصرف گاز و برق تأکید کرد و گفت: این دو مؤلفه مکمل در مدیریت انرژی نقش مهمی در پایداری تأمین برق دارند. وی در ادامه خاطر نشان کرد: ظرفیت نیروگاه‌های استان اصفهان در زمان اوج مصرف حدود ۵۰۰۰ مگاوات است و با احتساب نیروگاه‌های برقایی، مجموع ظرفیت تولید برق منطقه به حدود ۶۲۰۰ مگاوات می‌رسد. بر اساس قانون مانع‌زدایی از صنعت برق، صنایع انرژی‌بر موظفند برق مورد نیاز خود را از طریق احداث نیروگاه‌های اختصاصی تأمین کنند.

افزایش شمار مشترکان و روستاهای برق‌دار در ایران

مدیرعامل شرکت برق منطقه‌ای اصفهان اعلام کرد که شمار مشترکان برق کشور از ۳ میلیون و ۴۰۰ هزار به حدود ۴۲ میلیون افزایش یافته و تعداد روستاهای برخوردار از برق از ۴۴۰۰ روستا پیش از انقلاب به حدود ۶۰ هزار روستا رسیده است. در حال حاضر هیچ روستایی در کشور فاقد برق نیست.

شدت مصرف انرژی و مقایسه با کشورهای دیگر

محسنی به شدت مصرف انرژی در ایران اشاره کرد و گفت: این مقدار حدود دو برابر متوسط جهانی است. وی افزود: شدت مصرف انرژی در ایران به ازای هر واحد ارزش افزوده ۲۲۷ کیلووات ساعت است، در حالی که این رقم در سطح جهانی حدود ۱۱۰ کیلووات ساعت می‌باشد. «محسنی، شدت مصرف انرژی بخش خانگی ایران نسبت به کشورهای با اقلیم مشابه مانند اسپانیا و ایتالیا، پنج برابر بیشتر است.

قیمت انرژی و تأثیر آن بر خانوارها

مدیرعامل شرکت برق منطقه‌ای اصفهان با اشاره به پایین بودن قیمت انرژی در ایران گفت: متوسط قیمت هر کیلووات ساعت برق در کشور حدود نیم سنت است، در حالی که این قیمت در ترکیه ۴۸ سنت و در عربستان سعودی ۵ سنت است.

وی همچنین بیان کرد: سهم هزینه انرژی در سبد خانوارهای ایرانی هنوز پایین است و با رعایت الگوی مصرف، خانوارها می‌توانند هزینه برق خود را با حدود یک ساعت و نیم کار تأمین کنند.

چالش‌های صنعت برق و راهکارها

محسنی تأکید کرد: قانون تثبیت قیمت‌ها تأثیر زیادی بر اقتصاد صنعت برق داشته و درآمد این صنعت در دو دهه گذشته حدود ۲۴۰۰ هزار میلیارد تومان کاهش یافته است. وی افزود: صنعت برق کشور در حال حاضر با کسری حدود ۱۷ گیگاوات روبرو است، که جبران این کسری نیازمند اقدامات هم‌زمان در دو بخش عرضه و مصرف است.

اقدامات لازم برای جبران کسری برق

مدیرعامل شرکت برق منطقه‌ای اصفهان تصریح کرد: در بخش عرضه، تنوع بخشی به سبد تولید انرژی، توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر و اصلاح تدریجی قیمت انرژی ضروری است.

همچنین، در بخش مصرف، بهینه‌سازی مصرف انرژی به‌ویژه در حوزه ساختمان اهمیت بالایی دارد. بر اساس